

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē yuddhakāṇḍē
॥ *ēkādaśādhikaśatatamaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ *ēkādaśādhikaśatatamaḥ sargaḥ* ॥

mandōdaryā vilāpō rāvaṇaśavasya dāhaśca

*tāsāṃ vilapamānānāṃ
tadā rākṣasayōṣitām |
jyēṣṭhapatnī priyā dīnā
bhartāraṃ samudaikṣata ॥ 6.111.1 ॥*

*daśagrīvaṃ hataṃ drṣṭvā
rāmēṇācintyakarmaṇā |
patiṃ mandōdarī tatra
kṛpaṇā paryadēvayat ॥ 6.111.2 ॥*

*nanu nāma mahābāhō
tava vaiśravaṇānuja |
kruddhasya pramukhē sthātum
trasyatyapi purandaraḥ ॥ 6.111.3 ॥*

*ṛṣayaśca mahāntō'pi
gandharvāśca yaśasvinaḥ |
nanu nāma tavōdvēgā -
ccāraṇāśca diśō gatāḥ ॥ 6.111.4 ॥*

sa tvaṃ mānuṣamātrēṇa
rāmēṇa yudhi nirjitaḥ |
na vyapatrapasē rājan
kimidaṃ rākṣasēsvara || 6.111.5 ||

kathaṃ trailōkyamākramya
śriyā vīryēṇa cānvitam |
aviśahyaṃ jaghāna tvāṃ
mānuṣō vanagōcaraḥ || 6.111.6 ||

mānuṣāṇāmaviśayē
carataḥ kāmarūpiṇaḥ |
vināśastava rāmēṇa
saṃyugē nōpapadyatē || 6.111.7 ||

na caitat karma rāmasya
śraddadhāmi camūmukhē |
sarvataḥ samupētasya
tava tēnābhimarṣaṇam || 6.111.8 ||

athavā rāmarūpēṇa
kṛtāntaḥ svayamāgataḥ |
māyāṃ tava vināśāya
vidhāyāpratitarkitām || 6.111.9 ||

athavā vāsavēna tvaṃ
dharṣitō'si mahābala |
vāsavasya tu kā śakti -
stvāṃ draṣṭumapi saṃyugē || 6.111.10 ||

mahābalaṃ mahāvīryaṃ
 dēvaśatruṃ mahaujasam |
 vyaktamēṣa mahāyōgī
 paramātmā sanātanaḥ || 6.111.11 ||

anādimadhyanidhanō
 mahataḥ paramō mahān |
 tamasaḥ paramō dhātā
 śaṅkhacakraḡadādharaḥ || 6.111.12 ||

śrīvatsavakṣā nityaśrī -
 rajayyaḥ śāśvatō dhruvaḥ |
 mānuṣaṃ rūpamāsthāya
 viṣṇuḥ satyaparākramaḥ || 6.111.13 ||

sarvaiḥ parivṛtō dēvai -
 rvānaratvamupāgataiḥ |
 sarvalōkēśvaraḥ śrīmān
 lōkānāṃ hitakāmyayā || 6.111.14 ||

sa rākṣasaparīvāraṃ
 dēvaśatruṃ bhayāvaham |
 indriyāṇi purā jitvā
 jitaṃ tribhuvanaṃ tvayā || 6.111.15 ||

smaradbhiriva tad vaira -
 mindriyairēva nirjitaḥ |
 yadaiva hi janasthānē
 rākṣasairbahubhirvṛtaḥ || 6.111.16 ||

kharastu nihatō bhrātā
 tadā rāmō na mānuṣaḥ |
 yadaiva nagarīm laṅkāṃ
 duṣpravēśāṃ surairapi || 6.111.17 ||

praviṣṭō hanumān vīryāt
 tadaiva vyathitā vayam |
 kriyatānavirōdhaśca
 rāghavēṇēti yanmayā || 6.111.18 ||

ucyamānō na gṛhṇāsi
 tasyēyaṃ vyuṣṭirāgatā |
 akasmāccābhikāmō'si
 sītāṃ rākṣasapuṅgava || 6.111.19 ||

aiśvaryasya vināśāya
 dēhasya svajanasya ca |
 arundhatyā viśiṣṭāṃ tām
 rōhiṇyāścāpi durmatē || 6.111.20 ||

sītāṃ dharṣayatā mānyāṃ
 tvayā hyasadṛśaṃ kṛtam |
 vasudhāyā hi vasudhāṃ
 śriyāḥ śrīm bhārṭṛvatsalām || 6.111.21 ||

sītāṃ sarvānavadyāṅgī -
 maraṇyē vijanē śubhām |
 ānayitvā tu tām dīnāṃ
 chadmanā'tmasvadūṣaṇam || 6.111.22 ||

aprāpya taṃ caiva kāmaṃ
 maithilīsaṅgamē kṛtam |
 pativratāyāstapasā
 nūnaṃ dagdhō'si mē prabhō || 6.111.23 ||

tadaiva yanna dagdhastvaṃ
 dharṣayaṃstanumadhyamām |
 dēvā bibhyati tē sarvē
 sēndrāḥ sāgnipurōgamāḥ || 6.111.24 ||

avaśyamēva labhatē
 phalaṃ pāpasya karmaṇaḥ |
 bhartaḥ paryāgatē kālē
 kartā nāstyatra saṃśayaḥ || 6.111.25 ||

śubhakṛcchubhamāpnōti
 pāpakṛt pāpamaśnutē |
 vibhīṣaṇaḥ sukhaṃ prāpta -
 stvaṃ prāptaḥ pāpamīdṛśam || 6.111.26 ||

santyanāḥ pramadāstubhyaṃ
 rūpēṇābhyadhikāstataḥ |
 anaṅgavaśamāpanna -
 stvaṃ tu mōhāna buddhyasē || 6.111.27 ||

na kulēna na rūpēṇa
 na dākṣiṇyēna maithilī |
 mayādhikā vā tulyā vā
 tat tu mōhāna buddhyasē || 6.111.28 ||

sarvadā sarvabhūtānāṃ
 nāsti mṛtyuralakṣaṇaḥ |
 tava tadvadayaṃ mṛtyu -
 rmaithilīkṛtalakṣaṇaḥ || 6.111.29 ||

sītānimittajō mṛtyu -
 stvayā dūrādupāhṛtaḥ |
 maithilī saha rāmēṇa
 viśōkā vihariṣyati || 6.111.30 ||

alpapuṇyā tvahaṃ ghōrē
 patitā śōkasāgarē |
 kailāsē mandarē mērau
 tathā caitrarathē vanē || 6.111.31 ||

dēvōdyānēṣu sarvēṣu
 vihr̥tya sahitā tvayā |
 vimānēnānurūpēṇa
 yā yāmyatulayā śriyā || 6.111.32 ||

paśyantī vividhān dēśāṃ -
 stāmstāmścitrasragambarā |
 bhraṃśitā kāmabhōgēbhyaḥ
 sāsmi vīra vadhāt tava || 6.111.33 ||

saivānyēvāsmi saṃvṛttā
 dhigrājñāṃ cañcalāṃ śriyam |
 hā rājan sukumāraṃ tē
 subhru sutvaksamunnasam || 6.111.34 ||

kāntiśrīdyutibhistulya -
 mindupadmadvākaraḥ |
 kirīṭakūṭōjvalitaḥ
 tāmrāsyam dīptakuṇḍalam || 6.111.35 ||

madavyākulalōlakṣam
 bhūtvā yatpānabhūmiṣu |
 vividhasragdharam cāru
 valgusmitakatham śubham || 6.111.36 ||

tadēvādya tavaivaḥ hi
 vaktraḥ na bhrājatē prabhō |
 rāmasāyakanirbhinnam
 raktaḥ rudhiravisravaiḥ || 6.111.37 ||

viśīrṇamēdōmastiṣkam
 rūkṣam syandanarēṇubhiḥ |
 hā paścimā mē samprāptā
 daśā vaidhavyadāyini || 6.111.38 ||

yā mayā'sinna sambuddhā
 kadācidapi mandayā |
 pitā dānavarājō mē
 bhartā mē rākṣasēśvaraḥ || 6.111.39 ||

putrō mē śakranirjētā
 ityahaḥ garvitā bhrśam |
 drptārimathanāḥ krūrāḥ
 prakhyātabalapauruṣāḥ || 6.111.40 ||

akutaścidbhayā nāthā
mamētyāsīnmatirdhruvā |
tēṣāmēvamprabhāvāṇām
yuṣmākaṃ rākṣasarṣabhāḥ || 6.111.41 ||

kathaṃ bhayamasambuddhaṃ
mānuṣādidamāgatam |
snigdhēndranīlanīlaṃ tu
prāṃśuśailōpamaṃ mahat || 6.111.42 ||

kēyūrāṅgadavaidūrya -
muktāhārasragujjvalam |
kāntaṃ vihārēṣvadhikaṃ
dīptaṃ saṅgrāmahūmiṣu || 6.111.43 ||

bhātyābharaṇabhābhiryad
vidyudbhiriva tōyadaḥ |
tadēvādya śarīraṃ tē
tīkṣṇairnaikaśaraiścitam || 6.111.44 ||

punardurlabhasaṃsparśaṃ
pariṣvaktuṃ na śakyatē |
śvāvidhaḥ śalalairyadvad
bāṇairlagnairnirantaram || 6.111.45 ||

svarpitairmarmasu bhrśaṃ
sañchinnasnāyubandhanam |
kṣitau nipatitaṃ rājan
śyāmaṃ vai rudhiracchavi || 6.111.46 ||

vajraprahārābhihatō

vikīrṇa iva parvataḥ |

hā svapnaḥ satyamēvēdaṃ

tvaṃ rāmēṇa kathaṃ hataḥ || 6.111.47 ||

tvaṃ mṛtyōrapī mṛtyuḥ syāḥ

kathaṃ mṛtyuvaśaṃ gataḥ |

trailōkyavasubhōktāraṃ

trailōkyōdvēgadaṃ mahat || 6.111.48 ||

jētāraṃ lōkapālānāṃ

kṣēptāraṃ śaṅkarasya ca |

dr̥ptānāṃ nigrahītāra -

māviṣkṛtaparākramam || 6.111.49 ||

lōkakṣōbhayitāraṃ ca

sādhubhūtavidāraṇam |

ōjasā dr̥ptavākyānāṃ

vaktāraṃ ripusannidhau || 6.111.50 ||

svayūthabhr̥tyagōptāraṃ

hantāraṃ bhīmakarmaṇām |

hantāraṃ dānavēndrāṇāṃ

yakṣāṇāṃ ca sahasraśaḥ || 6.111.51 ||

nivātakavacānāṃ tu

nigrahītāramāhavē |

naikayajñavilōptāraṃ

trātāraṃ svajanasya ca || 6.111.52 ||

dharmavyavasthābhēttāraṃ
 māyāśraṣṭāramāhavē |
 dēvāsuraṅkanyānā -
 māhartāraṃ tatastataḥ || 6.111.53 ||

śatrustrīśōkadātāraṃ
 nētāraṃ svajanasya ca |
 laṅkādvīpasya gōptāraṃ
 kartāraṃ bhīmakarmaṇām || 6.111.54 ||

asmākaṃ kāmabhōgānāṃ
 dātāraṃ rathināṃ varam |
 ēvamprabhāvaṃ bhartāraṃ
 dṛṣṭvā rāmēṇa pātitam || 6.111.55 ||

sthirāsmi yā dēhamimaṃ
 dhārayāmi hatapriyā |
 śayanēṣu mahārḥēṣu
 śayitvā rākṣasēśvara || 6.111.56 ||

iha kasmāt prasuptō'si
 dharanyāṃ rēṇugunṭhitaḥ |
 yadā mē tanayaḥ śastō
 lakṣmaṇēnēndrajid yudhi || 6.111.57 ||

tadā tvabhihatā tīvra -
 madya tvasmin nipātītā |
 sāhaṃ bandhujanairhīnā
 hīnā nāthēna ca tvayā || 6.111.58 ||

vihīnā kāmabhōgaiśca
 śōciṣyē śāśvatīḥ samāḥ |
 prapannō dīrghamadhvānaṃ
 rājannadya sudurgamam || 6.111.59 ||

naya māmapi duḥkhārtāṃ
 na vartiṣyē tvayā vinā |
 kasmāt tvaṃ māṃ vihāyēha
 kṛpaṇāṃ gantumicchasi || 6.111.60 ||

dīnāṃ vilapatīṃ mandāṃ
 kiṃ ca māṃ nābhibhāṣasē |
 dr̥ṣṭvā na khalvabhikruddhō
 māmihānavaguṇṭhitām || 6.111.61 ||

nirgatāṃ nagaradvārāt
 padbhyāmēvāgatāṃ prabhō |
 paśyēṣṭadāra dārāṃstē
 bhraṣṭalajjāvaguṇṭhanān || 6.111.62 ||

bahirniṣpatitān sarvān
 kathāṃ dr̥ṣṭvā na kupyasi |
 ayaṃ krīḍāsahāyastē -
 'nāthō lālapyatē janaḥ || 6.111.63 ||

na cainamāśvāsayasi
 kiṃ vā na bahumanyasē |
 yāstvayā vidhavā rājan
 kṛtā naikāḥ kulastriyaḥ || 6.111.64 ||

pativratā dharmaratā
 guruśuśrūṣaṇē ratāḥ |
 tābhiḥ śōkābhitaptābhiḥ
 śaptaḥ paravaśaṃ gataḥ || 6.111.65 ||

tvayā viprakṛtābhiśca
 tadā śaptastadāgatam |
 pravādaḥ satyamēvāyaṃ
 tvāṃ prati prāyaśō nṛpa || 6.111.66 ||

pativratānāṃ nākasmāt
 patantyaśrūṇi bhūtalē |
 kathaṃ ca nāma tē rājan
 lōkānākramya tējasā || 6.111.67 ||

nārīcauryamidaṃ kṣudraṃ
 kṛtaṃ śauṇḍīryamāninā |
 apanīyāśramād rāmaṃ
 yanmṛgacchadmanā tvayā || 6.111.68 ||

ānītā rāmapatnī sā
 apanīya ca lakṣmaṇam |
 kātaryaṃ ca na tē yuddhē
 kadācit saṃsmarāmyaham || 6.111.69 ||

tat tu bhāgyaviparyāsā -
 nnūnaṃ tē pakvalakṣaṇam |
 atītānāgatārthajñō
 vartamānavicakṣaṇaḥ || 6.111.70 ||

maithilīmāhṛtāṃ dṛṣṭvā
 dhyātvā niḥśvasya cāyatam |
 satyavāk sa mahābāhō
 dēvarō mē yadabravīt || 6.111.71 ||

ayaṃ rākṣasamukhyānāṃ
 vināśaḥ pratyupasthitaḥ |
 kāmakrōdhasamutthēna
 vyasanēna prasaṅginā || 6.111.72 ||

nivṛttastvatkṛtēnārthaḥ
 sō'yaṃ mūlaharō mahān |
 tvayā kṛtamidaṃ sarva -
 manāthaṃ rākṣasaṃ kulam || 6.111.73 ||

nahi tvaṃ śōcitavyō mē
 prakhyātabalapauruṣaḥ |
 strīsvabhāvāt tu mē buddhiḥ
 kāruṇyē parivartatē || 6.111.74 ||

sukṛtaṃ duṣkṛtaṃ ca tvaṃ
 gṛhītvā svāṃ gatim gataḥ |
 ātmānamanusōcāmi
 tvadvināśēna duḥkhitām || 6.111.75 ||

suhṛdāṃ hitakāmānāṃ
 na śrutaṃ vacanaṃ tvayā |
 bhrātṛṇāṃ caiva kārtsnyēna
 hitamuktaṃ daśānana || 6.111.76 ||

hētvarthayuktaṃ vidhiva -
 cchrēyaskaramadāruṇam |
 vibhīṣaṇēnābhihitaṃ
 na kṛtaṃ hētumat tvayā || 6.111.77 ||

mārīcakumbhakarṇābhyāṃ
 vākyaṃ mama pitustathā |
 na kṛtaṃ vīryamattēna
 tasyēdaṃ phalamīdṛśam || 6.111.78 ||

nīlajīmūtasankāśa
 pītāmbara śubhāṅgada |
 svagātrāṇi viniṣṭipya
 kiṃ śēṣē rudhirāvṛtaḥ || 6.111.79 ||

prasupta iva śōkārtāṃ
 kiṃ māṃ na pratibhāṣasē |
 mahāvīryasya dakṣasya
 saṃyugēṣvapalāyinaḥ || 6.111.80 ||

yātudhānasya dauhitrīm
 kiṃ māṃ na pratibhāṣasē |
 uttiṣṭhōttiṣṭha kiṃ śēṣē
 navē paribhavē kṛtē || 6.111.81 ||

adya vai nirbhayā laṅkāṃ
 praviṣṭāḥ sūryaraśmayāḥ |
 yēna sūdayasē śatrūn
 samarē sūryavarcasā || 6.111.82 ||

vajraṃ vajradharasyēva
sō'yaṃ tē satatārcitaḥ |
raṇē bahupraharaṇō
hēmajālapariṣkṛtaḥ || 6.111.83 ||

parighō vyavakīrṇastē
bāṇaiśchinnaḥ sahasradhā |
priyāmivōpasaṅṛhya
kiṃ śēṣē raṇamēdinīm || 6.111.84 ||

apriyāmiva kasmācca
māṃ nēcchasyabhibhāṣitum |
dhigastu hṛdayaṃ yasyā
mamēdaṃ na sahasradhā || 6.111.85 ||

tvayi pañcatvamāpannē
phalatē śōkapīḍitam |
ityēvaṃ vilapantī sā
bāṣpaparyākulēkṣaṇā || 6.111.86 ||

snēhōpaskannahrdayā
tadā mōhamupāgamat |
kaśmalābhihatā sannā
babhau sā rāvaṇōrasi || 6.111.87 ||

sandhyānuraktē jaladē
dīptā vidyudivōjjvalā |
tathāgatāṃ samutthāpya
sapatnyastāṃ bhṛśāturāḥ || 6.111.88 ||

paryavasthāpayāmāsū

rudatyō rudadatīm bhṛśam |

kiṃ tē na viditā dēvi

lōkānāṃ sthitiradhruvā || 6.111.89 ||

daśāvibhāgaparyāyē

rājñāṃ vai cañcalāḥ śriyaḥ |

ityēvamucyamānā sā

saśabdaṃ prarurōda ha || 6.111.90 ||

snapayantī tadāsrēṇa

stanau vaktraṃ sunirmalam |

ētasminnantarē rāmō

vibhīṣaṇamuvāca ha || 6.111.91 ||

saṃskāraḥ kriyatām bhrātuḥ

strīgaṇaḥ parisāntvyatām |

tamuvāca tatō dhīmān

vibhīṣaṇa idam vacaḥ || 6.111.92 ||

vimṛśya buddhyā praśritaṃ

dharmārthasahitaṃ hitam |

tyaktadharmavrataṃ krūram

nṛśaṃsamanṛtaṃ tathā || 6.111.93 ||

nāhamarhāmi saṃskartuṃ

paradārābhimarśanam |

bhrātrrūpō hi mē śatru -

rēṣa sarvāhitē rataḥ || 6.111.94 ||

rāvaṇō nārhatē pūjāṃ
 pūjyō'pi gurugauravāt |
 nṛśaṃsa iti māṃ rāma
 vakṣyanti manujā bhuvi || 6.111.95 ||

śrutvā tasyāguṇān sarvē
 vakṣyanti sukṛtaṃ punaḥ |
 tacchrutvā paramaprītō
 rāmō dharmabhṛtāṃ varaḥ || 6.111.96 ||

vibhīṣaṇamuvācēdaṃ
 vākyajñaṃ vākyakōvidaḥ |
 tavāpi mē priyaṃ kāryaṃ
 tvatprabhāvānmayā jitam || 6.111.97 ||

avaśyaṃ tu kṣamaṃ vācyō
 mayā tvaṃ rākṣasēśvara |
 adharmānṛtasamyuktaḥ
 kāmāṃ tvēṣa niśācaraḥ || 6.111.98 ||

tējasvī balavāñchūraḥ
 saṅgrāmēṣu ca nityaśaḥ |
 śatakratumukhairdēvaiḥ
 śrūyatē na parājitaḥ || 6.111.99 ||

mahātmā balasampannō
 rāvaṇō lōkarāvaṇaḥ |
 maraṇāntāni vairāṇi
 nirvṛttaṃ naḥ prayōjanam || 6.111.100 ||

kriyatāmasya saṃskārō
 mamāpyēṣa yathā tava |
 tvatsakāśānmahābāhō
 saṃskāraṃ vidhipūrvakam || 6.111.101 ||

kṣipramarhati dharmēṇa
 tvaṃ yaśōbhāg bhaviṣyasi |
 rāghavasya vacaḥ śrutvā
 tvaramāṇō vibhīṣaṇaḥ || 6.111.102 ||

saṃskārayitumārēbhē
 bhrātaraṃ rāvaṇaṃ hatam |
 sa praviśya puriṃ laṅkāṃ
 rākṣasēndrō vibhīṣaṇaḥ || 6.111.103 ||

rāvaṇasyāgnihōtraṃ tu
 niryāpayati satvaram |
 śakaṭān dārurūpāṇi
 agnīn vai yājakāṃstathā || 6.111.104 ||

tathā candanakāṣṭhāni
 kāṣṭhāni vividhāni ca |
 agarūṇi sugandhīni
 gandhāṃśca surabhīṃstathā || 6.111.105 ||

maṇimuktāpravālāni
 niryāpayati rākṣasaḥ |
 ājagāma muhūrtēna
 rākṣasaiḥ parivāritaḥ || 6.111.106 ||

tatō mālyavatā sārdham
 kriyāmēva cakāra saḥ |
 sauvarṇīm śibikāṃ divyā -
 mārōpya kṣaumavāsasam || 6.111.107 ||

rāvaṇaṃ rākṣasādhīsa -
 maśruvarṇamukhā dvijāḥ |
 tūryaghōṣaiśca vividhaiḥ
 stuvadbhiścābhinanditam || 6.111.108 ||

patākābhiśca citrābhiḥ
 sumanōbhiśca citritām |
 utkṣīpya śibikāṃ tāṃ tu
 vibhīṣaṇapurōgamāḥ || 6.111.109 ||

dakṣiṇābhimukhāḥ sarvē
 gṛhya kāṣṭhāni bhējirē |
 agnayō dīpyamānāstē
 tadādhvaryusamīritāḥ || 6.111.110 ||

śaraṇābhigatāḥ sarvē
 purastāt tasya tē yayuḥ |
 antaḥpurāṇi sarvāṇi
 rudamānāni satvaram || 6.111.111 ||

prṣṭhatō'nuyayustāni
 plavamānāni sarvataḥ |
 rāvaṇaṃ prayatē dēśē
 sthāpya tē bhṛśaduḥkhitāḥ || 6.111.112 ||

citāṃ candanakāṣṭhaiśca
 padmakōśīracandanaiḥ |
 brāhmyā saṃvartayāmāsū
 rāṅkavāstaraṇāvṛtām || 6.111.113 ||

pracakrū rākṣasēndrasya
 piṭṛmēdhamanuttamam |
 vēdiṃ ca dakṣiṇāprācīṃ
 yathāsthānaṃ ca pāvakaṃ || 6.111.114 ||

prṣadājyēna sampūrṇaṃ
 sruvaṃ skandhē pracikṣipuḥ |
 pādayōḥ śakaṭaṃ prāpu -
 rūrvōścōlūkhalaṃ tadā || 6.111.115 ||

dārupātrāṇi sarvāṇi
 araṇiṃ cōttarāraṇim |
 dattvā tu musalaṃ cānyaṃ
 yathāsthānaṃ vicakramuḥ || 6.111.116 ||

śāstradrṣṭēna vidhinā
 maharṣivihitēna ca |
 tatra mēdhyaṃ paśuṃ hatvā
 rākṣasēndrasya rākṣasāḥ || 6.111.117 ||

paristarāṇikāṃ rājñō
 ghṛtāktāṃ samavēśayan |
 gandhairmālyairalaṅkṛtya
 rāvaṇaṃ dīnamānasāḥ || 6.111.118 ||

vibhīṣaṇasahāyāstē

vastraiśca vividhairapi |

lājairavakiranti sma

bāṣpapūrṇamukhāstathā || 6.111.119 ||

sa dadau pāvakaṃ tasya

vidhiyuktaṃ vibhīṣaṇaḥ |

snātvā caivārdravastrēṇa

tilān darbhavimiśritān || 6.111.120 ||

udakēna ca sammiśrān

pradāya vidhipūrvakam |

tāḥ striyō'nunayāmāsa

sāntvayitvā punaḥ punaḥ || 6.111.121 ||

gamyatāmiti tāḥ sarvā

viviśurnagaraṃ tataḥ |

praviṣṭāsu purīṃ striṣu

rākṣasēndrō vibhīṣaṇaḥ |

rāmapārśvamupāgamyā

samatiṣṭhad vinītavat || 6.111.122 ||

rāmō'pi saha sainyēna

sasugrīvaḥ salakṣmaṇaḥ |

harṣaṃ lēbhē ripuṃ hatvā

vṛtraṃ vajradharō yathā || 6.111.123 ||

tatō vimuktvā saśaraṃ śarāsanam

mahēndradattaṃ kavacaṃ sa tanmahat |

vimucya rōṣaṃ ripunigrahāt tatō

rāmaḥ sa saumyatvamupāgatō'rihā || 6.111.124 ||

*|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
yuddhakāṇḍē ēkādaśādhikaśatatamaḥ sargaḥ ||*